

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. RUGPJŪČIO 13 D.
NUTARIMO NR. 820 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS
PASLAPČIŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

(toliau – Projektas)

(TAP-20-2088(2); TAIS Nr. 20-13376(3))

2021-01-22 Nr. NV-146

Vilnius

Projekto rengėjas. Krašto apsaugos ministerija.

Projekto tikslas. Tobulinti įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų (toliau – ĮIRIS) steigimo, įteisinimo ir apsaugos priežiūros teisinį reglamentavimą.

Dabartinė situacija. Praktikoje taikant Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimo Nr. 820 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo įgyvendinimo“ nuostatas išryškėjo teisinio reglamentavimo trūkumai:

- neregamentuota kas turėtų atlikti ĮIRIS nuostatų ir specifikacijų atitikties Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų nustatytiems ĮIRIS saugumo reikalavimams vertinimą, išduoti leidimus naudoti ĮIRIS ir vykdyti ĮIRIS apsaugos priežiūrą tais atvejais, kai ĮIRIS steigiama kelių institucijų, nesiejamų bendro pavaldumo. Pvz. Vyriausybiniu plačiajuosčiu šifruoto duomenų ir balso perdavimo tinklu (SINA) naudojasi apie 45 paslapčių subjektai, kurie nesiejami bendro pavaldumo;
- nėra atskiro ĮIRIS steigimo, įteisinimo ir apsaugos priežiūros teisinio reglamentavimo, kai steigėja ar valdytoja yra žvalgybos ar kriminalinės žvalgybos institucija. ĮIRIS, kurios steigėja yra žvalgybos ar kriminalinės žvalgybos institucija, nuostatų projekto derinimas su kitomis institucijomis kelia grėsmę, kad bus atskleisti taikomi žvalgybos metodai, turimi ir vystomi pajėgumai;
- teisinis reglamentavimas nedetalizuoja ĮIRIS kūrimo etapo ir nenustato principų, kuriais vadovaujantis turi būti projektuojamos ir kuriamos ĮIRIS, todėl institucijoms kyla daug klausimų dėl ĮIRIS steigimo dokumentų parengimo. ĮIRIS kūrimo metodika padėtų institucijoms parengti ĮIRIS specifikacijas ir suprojektuoti ĮIRIS;

Projekto esmė. Siūloma keisti Vyriausybės nutarimą:

- Saugumo priežiūros tarnybai (toliau – SPT) nustatyti funkciją vertinti ĮIRIS nuostatų ir specifikacijų, dokumentų, kurių reikia leidimui naudoti ĮIRIS gauti atitiktį Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų nustatytiems ĮIRIS saugumo reikalavimams, išduoti leidimus naudoti ĮIRIS ir vykdyti ĮIRIS apsaugos priežiūrą tais atvejais, kai ĮIRIS steigiama kelių institucijų, nesiejamų bendro pavaldumo. (Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atlieka Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos);

- nustatyti, kad ĮIRIS, kurios steigėja ar valdytoja yra žvalgybos ar kriminalinės žvalgybos institucija, nuostatų projektas derinamas tik su žinybine SPT arba SPT. Su ĮIRIS ir kitų informacinių sistemų, iš kurių bus gaunami duomenys, valdytojais derinamos tik tos nuostatų projekto dalys, kurios susijusios su ĮIRIS informacinėje struktūroje nurodytais gaunamais duomenimis;
- pavesti Nacionaliniai komunikacijų apsaugos tarnybai parengti ir patvirtinti ĮIRIS kūrimo metodiką. (Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos funkcijas atlieka Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos);
- atlikti kitus pakeitimus (patikslinti leidimo naudoti ĮIRIS formą, sudaryti galimybę šią formą pasirašyti leidimą naudoti ĮIRIS išdavusios SPT ar žinybinės SPT funkcijas atliekančios institucijos vadovo įgaliotam asmeniui, atlikti kitus redakcinius pataisymus);

Derinimas. Projektas suderintas su Teisingumo, Vidaus reikalų, Finansų ministerijomis, Valstybės saugumo departamentu, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija ir Ekonomikos ir inovacijų ministerija išvadų dėl Projekto neteikė. Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Projekto įgyvendinimo kaštai ir nauda. Projektas bus įgyvendinamas iš Krašto apsaugos ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Įgyvendinimui gali reikėti apie 100 tūkst. eurų kasmet, kurie reikalingi Saugumo priežiūros tarnybai priskirtai funkcijai atlikti. Įgyvendinus projektą būtų ištaisytos teisinio reglamentavimo spragos, kurios išryškėjo praktikoje taikant Vyriausybės nutarimą.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas netiesiogiai įgyvendina Vyriausybės programos 238.1. iniciatyvą „Didinti kibernetinės erdvės saugumą“.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome Projektą svarstyti posėdžio A dalyje.

Viešojo valdymo grupės patarėjas

Valdas Kiveris